

**UCHWAŁA NR XXI/292/2020
RADY MIEJSKIEJ W SUPRAŚLU**

z dnia 29 grudnia 2020 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2021 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020r. poz.713, poz. 1378) w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r. poz. 2277, poz. 1818, M.P. z 2020 r. poz. 164) – Rada Miejska w Supraślu uchwała, co następuje :

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Supraśla.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Monika Suszczyńska

Wstęp
do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na radę miejską obowiązek corocznego uchwalania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych .

Wymieniona ustawa zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego do działań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi poprzez:

- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania spożywania napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia,
- inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów,
- działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy,
- przeciwdziałania powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu,
- wspierania w tym zakresie działalności organizacji społecznych i zakładów pracy.

Realizacja gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych nie ogranicza się jedynie do pomocy rodzinom uzależnionym lecz zawiera szerszy pakiet działań profilaktycznych i ograniczających zakres strat wynikających z nadużywania alkoholu. Gmina dysponując wiedzą o problemach swoich mieszkańców, a także o dostępnych zasobach zobligowana jest przedsięwziąć środki zaradcze i naprawcze, które zostaną skierowane do społeczności lokalnej, a w szczególności do dzieci i młodzieży.

Zlecono firmie „Oficyna Profilaktyczna” opracowanie diagnozy zagrożeń społecznych na terenie gminy Supraśl. Zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy , które objęło łącznie 433 respondentów, w tym 245 w pierwszym etapie, zaś 188 w drugim.

Dane w pierwszym etapie zostały zebrane w okresie grudnia 2015 roku. Zrealizowano łącznie 245 ankiet, natomiast dane do drugiego etapu zostały zebrane w lutym 2016 roku. Zróżnicowany dobór próby do badania umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy Supraśl i uzyskanie informacji oraz opinii z różnych środowisk. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych w gminie.

Większość uczniów szkół podstawowych (98%) oraz młodzieży szkolnej (82%) zadeklarowało, że nie pije alkoholu. 2% uczniów szkoły podstawowej, 8% młodzieży szkolnej wskazuje, że ich rodzice nie wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu, a 10% młodzieży szkolnej twierdzi, iż wiedzą.

Młodzież szkolna najczęściej spożywa alkohol na imprezach, dyskotekach (39%), na świeżym powietrzu (35%). Spożywanie alkoholu w domu wybrało 14% respondentów, a podczas wycieczek szkolnych 10% ankietowanych.

56% uczniów szkół podstawowych, 52% młodzieży szkolnej uważa, że osoby w ich wieku sięgają po alkohol żeby zaimponować innym, następnie 19% młodszych uczniów, 34% młodzieży szkolnej dla lepszej zabawy, wyluzowania, 16% uczniów szkoły podstawowej, 21% starszych uczniów dla towarzystwa. Respondenci zauważyli także zależność między spożywaniem alkoholu przez młodych ludzi a pojawiającymi się w ich życiu problemami: 14% uczniów szkoły podstawowej, 18% młodzieży szkolnej stwierdziło, że ich rówieśnicy sięgają po alkohol, by zapomnieć o kłopotach.

Młodzież szkolna określiła częstotliwość spożywania przez nich alkoholu. 75% respondentów deklaruje, iż w ogóle nie sięga po alkohol. 15% ankietowanych pije alkohol rzadziej niż raz w miesiącu, 7% co najmniej raz w miesiącu, a 3% co najmniej raz w tygodniu.

Większość badanej młodzieży szkolnej wskazuje, że nigdy nie doświadczyło nieprzyjemnych społecznych konsekwencji związanych z piciem alkoholu (84%). Około co szósty ankietowany przyznaje, że spotkały go nieprzyjemności z powodu spożywania alkoholu.

Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców gminy przedstawia się następująco: 32% badanych mieszkańców wskazuje, że najczęściej sięga po piwo, 25% wódkę, 20% wino, a 12% respondentów wybrało jeszcze inny, bliżej nieokreślony rodzaj alkoholu. Pozostałe 11% deklaruje, że w ogóle nie pije alkoholu.

Kolejne pytanie dotyczyło częstotliwości spożywania alkoholu. 32% mieszkańców pije alkohol kilka razy w miesiącu, 23% kilka razy w roku, 25% kilka razy w tygodniu. 10% ankietowanych twierdzi, że alkohol pije codziennie. Kolejne 10% mieszkańców deklaruje, iż w ogóle nie korzysta z alkoholu.

33% respondentów jest zdania, że w środowisku lokalnym rzadko zdarzają się sytuacje prowadzenia pojazdów przez nietrzeźwych kierowców. 19% twierdzi, że takie sytuacje mają miejsce czasami, 10% często, a 2% bardzo często. Pozostałe 36% respondentów uważa, że na terenie gminy nie dochodzi do prowadzenia przez nietrzeźwych kierowców.

W ramach kampanii ZACHOWAJ TRZEŻWY UMYŚL szkoły z terenu naszej gminy mogły zgłosić swoich uczniów do przeprowadzanej przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych z Poznania Społecznej diagnozy uczniów 2018 –LUSTRO. Autorem diagnozy jest dr n. hum. Błażej Adam Dyczewski.

Diagnoza przeprowadzona w grudniu 2018r. objęła próbę badawczą 160 dzieci z klas V oraz VI (85-dziewczynki oraz 75 –chłopcy) oraz próbę badawczą 103 dzieci z klas VII i VIII(w tym 51-dziewczynki i 52 – chłopcy).

Diagnoza ta podejmuje analizę społecznych zagadnień w perspektywie młodzieży. Zagadnienia te odnoszą się do podstawowych problemów życia społecznego i diagnozują młodzież w następujących obszarach: szkoła, rodzina, zdrowie, zwyczaje żywieniowe, przemoc i agresja, granie w gry, korzystanie z internetu i smartfona, podstawowe czynności życia społecznego, praca i ekonomia oraz kapitał społeczny. Autor diagnozy uświadamia wagę faktu, że współczesna szkoła wywiera ogromny

wpływ na kształt społeczeństwa. Jest wartością demograficzną, religijną, a przede wszystkim wychowawczą.

Proces edukacji szkolnej jest bardzo ważny dla społeczności lokalnej, ale jest to proces złożony. Za jego powodzenie w dużej mierze odpowiada szkoła, ale także środowisko rodzinne i rówieśnicze.

W jaki sposób jednostka społeczna będzie funkcjonować w społeczeństwie, zależy głównie od kapitału społecznego, który obecnie nie jest do końca uświadomiony, jednak wywiera znaczący wpływ zarówno na rozwój społeczności lokalnej jak i całego narodu. Kapitał społeczny, który kształtuje się także w szkole, decyduje o wzajemnym zaufaniu członków lokalnej społeczności, gotowości do niesienia pomocy, angażowania się w sprawy obywatelskie, inwestowanie i przedsiębiorczość.

Treści zawarte w publikacji stanowią pomoc i inspirację do wypracowania rozwiązań ułatwiających pełne realizowanie swoich funkcji i posłannictwa, między innymi przy opracowywaniu szkolnych programów wychowawczych.

Źródła finansowania

Źródłem finansowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizatorzy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2021

Koordynatorem realizacji programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Współrealizatorami programu są: Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Sportowa Szkoła Podstawowa w Supraślu, Szkoła Podstawowa w Sobolewie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ogrodniczkach, Centrum Kultury i Rekreacji w Supraślu, Komisariat Policji w Wasilkowie, Posterunek Policji w Supraślu oraz organizacje pozarządowe i inne podmioty wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert.

Cele strategiczne gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie gminy Supraśl

- rozpoznanie specyfiki problemów alkoholowych i innych uzależnień
- udzielanie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom,
- wdrażanie profilaktycznych programów informacyjnych i edukacyjnych, skierowanych do dzieci i młodzieży, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka,
- wspieranie działań profilaktycznych promujący zdrowy styl życia,- stwarzanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

Realizacja gminnego programu profilaktyki obejmuje cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia.

Zadania do realizacji

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

W ramach niniejszego zadania finansowana jest działalność Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień dla mieszkańców z terenu gminy Supraśl, pokrywane są również koszty biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu na etapie postępowania prowadzonego przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwaną dalej „GKPiRPA” oraz przez Sąd Rejonowy. Ponadto zostaną również sfinansowane szkolenia dla wybranych grup zawodowych w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych z zakresu problematyki uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W niniejszym programie zaplanowano środki finansowe na integrację-skupienie ruchów trzeźwościowych oraz zagospodarowanie czasu wolnego osobom uzależnionym i ich rodzinom w klubie abstynenckim.

Planuje się również finansowanie zajęć prowadzonych przez psychiatrę i psychologa dla dzieci, młodzieży jak również osób dorosłych z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Wzorem lat ubiegłych nadal będą finansowane zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci z „grup ryzyka” w placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe – po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, działania w kierunku konstruktywnego zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży. Dla dzieci i młodzieży przewiduje się uczestnictwo w przedsięwzięciach zapewniających kontakt w grupach rówieśniczych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Picie alkoholu przez młodzież przestaje być sporadycznym wyskokiem a staje się obyczajem. W profilaktyce uzależnień koniecznym jest łączenie różnorodnych działań podejmowanych wobec młodzieży. Działania profilaktyczne mogą być prowadzone w różnych miejscach. Uznano, że dla naszego środowiska najbardziej dostępną formą działalności profilaktycznej są szkoły.

Dlatego w placówkach oświatowych finansowane będą między innymi programy profilaktyczne, spektakle, zajęcia pozalekcyjne, konkursy szkolne i międzyszkolne.

Dzieci uczestniczące w zajęciach pozalekcyjnych, opiekuńczo-wychowawczych korzystać będą z różnych form dożywiania.

W 2021 r. szkoły wezmą udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” i „Postaw na rodzinę”. Prowadzona będzie również kampania informacyjno-edukacyjna poprzez zakup, wykonanie i dystrybucję materiałów profilaktycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W ramach realizacji tego zadania podmiotom należącym i nie należącym do sfery finansów publicznych, w tym organizacjom pozarządowym stowarzyszeniom i fundacjom zostanie zlecona w drodze wymaganych prawem procedur realizacja zadań publicznych w zakresie; rekreacji oraz wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w formie kolonii i

półkolonii, upowszechniania sportu jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież. Sportowa Szkoła Podstawowa w Supraślu, Szkoła Podstawowa w Sobolewie i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ogrodniczkach w ramach funduszu alkoholowego mogą organizować zimowiska i półkolonie letnie na bazie posiadanych zasobów.

5. ***Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.***
6. ***Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie gminnego centrum integracji społecznej.***

Zadania te będą realizowane poprzez szeroko pojętą edukację publiczną w zakresie wczesnego rozpoznawania i możliwości leczenia szkód zdrowotnych. Pozwoli to przełamać stereotypy myślowe, dotyczące braku skutecznego przeciwdziałania dalszej patologizacji rodzin, a tym samym podjąć działania zaradcze.

Szczegółowy harmonogram działań na rok 2021 r.

1. *Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez :*

1) współpracę Punktu Konsultacyjnego Uzależnień obejmującego teren Gminy Supraśl z Poradnią Leczenia Uzależnień oraz jednostkami podstawowej opieki zdrowotnej,

2) motywowanie i informowanie zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych,

3) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, do zmiany szkodliwego wzorca picia,

4) objęcie pomocą psychologiczną osób utrzymujących abstynencję poprzez organizowanie grup dalszego zdrowienia (grupy samopomocowe),

5) organizowanie terapii grupowej dla osób w kryzysie tzn. dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz osób doznających przemocy jak również osób stosujących przemoc,

6) organizowanie szkoleń członków GKPiRPA w zakresie znajomości przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zwrot kosztów za delegacje służbowe dla członków GKPiRPA oraz innych osób kierowanych na szkolenia przez GKPiRPA związanych z problematyką alkoholową, przemocy w rodzinie oraz narkotykową,

7) współpraca ze środowiskami trzeźwościami przy Klubie Abstynentów „ Jutrzenka „ w Supraślu,

8) dofinansowanie zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów, treningów i programów pomocy psychologicznej realizowanych w klubach abstynenta lub w placówkach podległych gminie m.in. w placówkach oświatowych,

9) dofinansowanie szkolenia terapeutów, oraz innych osób zajmujących się problematyką wykluczenia społecznego w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Dofinansowanie szkoleń będzie odbywało się po zaopiniowaniu wniosku przez GKPiRPA.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez :

1) szkolenie członków GKPiRPA oraz pracowników Policji i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Supraślu w kierunku poprawy skuteczności oddziaływań pomocowych w tym interwencji w rodzinie, zwrot kosztów delegacji służbowych związanych z dojazdem na szkolenia,

2) zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby Punktu Konsultacyjnego Uzależnień, Punktu Wspierania Rodziny, na potrzeby placówek oświatowych jak również na rzecz innych podmiotów zajmujących się profilaktyką alkoholową,

3) dokonanie analizy rodzin dysfunkcyjnych pozostających pod opieką MOPS w Supraślu w celu zdiagnozowania przyczyn patologizacji i podjęcia działań edukacyjno – poradczych,

4) rozszerzenie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie we współpracy z zespołem interdyscyplinarnym,

5) opłacenie kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,

6) udzielanie pomocy dorosłym członkom rodzin z problemami alkoholowymi w punkcie konsultacyjnym,

7) finansowanie programów dla rodziców w formie warsztatów umiejętności rodzicielskich do wychowania dzieci bez przemocy,

8) finansowanie punktu “ Wspierania rodziny “ , którego zadaniem będzie udzielanie przez specjalistów pomocy w zakresie sytuacji kryzysowych i problemowych, pomoc w nawiązaniu prawidłowej komunikacji w rodzinie oraz konsultacje na rzecz rodziny

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez :

1) organizowanie i przeprowadzanie programów profilaktyczno – edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz organizowanie i przeprowadzanie programów edukacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej, narkotykowej oraz przemocy w rodzinie dla rodziców przy współpracy i za akceptacją Dyrektorów placówek oświatowych Gminy Supraśl,

2) szkolenie nauczycieli w zakresie umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na nadużywanie środków alkoholu oraz motywowanie do korzystania z profesjonalnego poradnictwa,

3) organizowanie otwartych spotkań dla mieszkańców Gminy Supraśl w zakresie profilaktyki uzależnień, zdrowego stylu życia i zachowań asertywnych (np. zawody sportowe, festyny rodzinne)

4) organizowanie otwartych spotkań dla mieszkańców Gminy Supraśl związanych z promowaniem trzeźwości wśród kierowców,

5) finansowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych ,

6) finansowanie konkursów oraz innych form organizacji wolnego czasu dla dzieci, młodzieży

oraz dorosłych poprzez realizację programów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, przemocy w rodzinie oraz narkotykowej ,

7) dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w świetlicach, na zimowiskach i półkoloniach.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez :

1) udzielanie dotacji stowarzyszeniom prowadzącym działalność statutową z zakresu profilaktyki alkoholowej na realizację programów edukacyjnych, jak również na organizację wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin patologicznych – zgodnie ze stosownymi przepisami ustaw,

2) udzielanie pomocy finansowej innym instytucjom jak również osobom fizycznym realizującym zatwierdzone przez powołane do tego instytucje, programy z zakresu profilaktyki alkoholowej, przemocy w rodzinie oraz narkotykowej,

3) finansowanie Punktu Konsultacyjnego Uzależnień poprzez finansowanie specjalisty ds. uzależnień jak również obsługi administracyjnej tego punktu wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów odnośnie zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz innych zakazów nałożonych przepisami prawa poprzez:

1) dokonanie bieżącej analizy wszystkich wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,

2) dokonanie kontroli punktów oraz miejsc wykorzystywanych do reklamy pod kątem realizacji art. 13¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

3) dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem realizacji art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,

4) w przypadkach udowodnienia nie przestrzegania w/w zakazów i nakazów występowanie z wnioskami do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego odbywać się będzie przez współdziałanie z Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej biorąc pod uwagę ocenę możliwości finansowych gminy w tym zakresie.

7. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1) Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zbiera się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu na posiedzeniach w celu rozpatrzenia spraw należących do jej kompetencji.

2) Z tytułu pracy w GKP i RPA członkom Komisji - niezależnie od pełnionej funkcji-przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej 25 % wysokości najniższej diety radnego Rady Miejskiej w Supraślu.

3) Za nieobecność na jednym z dwóch posiedzeń komisji w danym miesiącu dokonuje się potrącenia w wysokości 50% wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 2 niniejszego ustępu.

4) Za nieobecność na dwóch posiedzeniach komisji w danym miesiącu dokonuje się potrącenia

w wysokości 100% wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 2 niniejszego ustępu.

5) z tytułu pracy w grupie roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 100zł brutto za posiedzenie.

PRZEWODNICZĄCA RADY

mgr Monika Suszczyńska

